

Schets Bureaujeugdzorg Grote-Provincie

Bureaujeugdzorg Grote-Provincie is in de huidige vorm in 2005 ontstaan na een ingrijpende reorganisatie en een grote fusie waarbij meerdere instellingen betrokken waren. Op basis van de Wet op de jeugdzorg werden uitvoerende taken overgedragen aan gemeenten of zorgaanbieders en werden nieuwe wettelijke kerntaken opgepakt. De wettelijke kerntaken zijn: indicatiestelling provinciale jeugdzorg en jeugd GGZ, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, de justitiële taken "jeugdbescherming en jeugdreclassering" en kindertelefoon.

Het totale budget bedraagt ongeveer EU 44 miljoen (met als globale onderverdeling Justitiële taken EU 24 milj, Toegangstaken EU 16 milj en AMK EU 4.5 milj). Van de EU 44 miljoen is ca. EU 1,4 miljoen autonome middelen van provincie. Bij Bureaujeugdzorg Grote-Provincie werken ca. 850 medewerkers.

Aanleiding tot nader onderzoek.

De samenleving stelt terecht hoge eisen aan de jeugdzorg. Na invoering van de Wet op de jeugdzorg is de instroom en daarmee ook de druk op alle genoemde kerntaken toegenomen. Daarnaast stellen gemeenten terecht hoge eisen aan de afstemming tussen Bureaujeugdzorg en lokale voorzieningen.

Al eerder werd onderkend dat de uitgangssituatie voor het Bureaujeugdzorg om in hoog tempo tot de nodige verbeteringen te komen minder gunstig is. Naar aanleiding van klachten en signalen, onder meer uit uw commissie, hebben wij aan uw commissie toegezegd dat er in 2007 extern onderzoek zal worden verricht naar de huidige uitgangssituatie binnen Bureaujeugdzorg en naar de mogelijkheden om tot de gewenste slagvaardige, flexibele Organisatie te komen.

Korte samenvatting van de conclusies Boeg & Kroos.

Door middel van een groot aantal interviews en het bestuderen van documentatie heeft het bureau Boeg & Kroos een beeld gevormd van de huidige situatie en van de gewenste oplossingsrichtingen. Uit de externe analyse blijkt in de eerste plaats dat er zeker zaken zijn waarop kan worden voortgebouwd: genoemd worden de betrokkenheid van medewerkers, de zich ontwikkelende financiële bewustwording en de recente aanpassingen van de organisatiestructuur. Er is dus nadrukkelijk geen sprake van een kansloze situatie.

Daar staat tegenover dat de kwaliteit van de dienstverlening van de kerntaken Toegang en AMK momenteel achterblijft op de verwachtingen van externe partijen en van de medewerkers zelf. De introductie van de Delta-methodiek (verlaging van caseload bij gezinsvoogden) zal naar verwachting een oplossing bieden voor de huidige problemen bij de jeugdbescherming. Een heldere breed gedragen visie binnen BJZ en een eenduidige beschrijving van het productenaanbod ontbreken. De communicatie naar de buitenwereld - waar verwachtingen gemanaged zouden moeten worden - is onvoldoende en ontbreekt goeddeels. In de managementstijl ontbreekt een consistente sturing op prioriteiten. Aandacht voor (management)competenties, scholing en personeelsbeleid is vrijwel afwezig. Bovendien is sprake van een gefragmenteerde cultuur en ontbreken uniforme werkprocessen en kwaliteitssystemen. Over de dienstverlening bij de jeugdreclassering en de kindertelefoon bestaat tevredenheid.

Verbetertraject noodzakelijk.

Binnen de huidige situatie zijn weliswaar kleine verbeteringen in het niveau van dienstverlening te verwachten, maar de kloof met de verwachtingen vanuit de samenleving zal steeds verder groeien. Gezien de constatering van Boeg & Kroos en om te voorkomen dat Bureau jeugdzorg structureel blijft onderpresteren, zijn op korte termijn extra maatregelen nodig. Boeg & Kroos noemt de volgende 5 speerpunten:

- Ontwikkelen van een heldere en gedragen visie, strategie en dienstenboek;
- Verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening;
- Intensivering van de communicatie richting medewerkers, cliënten en andere organisaties;
- Professionalisering van het personeelsbeleid;
- Ontwikkeling van de competenties van het management.

Ontwikkeling van de managementcompetenties wordt door Boeg & Kroos gezien als de basis van alle andere veranderingen.

Verbeterplan

Nadat in juni de resultaten van de analyse door Boeg en Kroos bekend werden, zijn wij intensief in overleg gegaan met zowel de Raad van Bestuur als de Raad van Toezicht van Bureau Jeugdzorg. Bureaujeugdzorg heeft bij brief van 9 augustus 2007 gereageerd op de uitkomsten van het rapport. Bureaujeugdzorg acht het rapport een reële analyse van de huidige situatie. Bureau Jeugdzorg herkent op hoofdlijnen het beeld uit het rapport en onderschrijft de aanbevelingen. De Raad van Bestuur heeft aangegeven de komende jaren uitvoering te willen geven aan de aanbevelingen. In een verbeterplan heeft Bureaujeugdzorg aangegeven op welke wijze de ambities voor 2009 kunnen worden gehaald. Het verbeterplan geeft per speerpunt uit het rapport van Boeg & Kroos een planning wanneer welke resultaten door BJZ worden gehaald.

Wij hebben kennis genomen van dit plan en Bureaujeugdzorg de opdracht gegeven per direct te starten met de uitvoering van het verbeterplan.

Financiële aspecten

Voor de implementatie van de aanbevelingen van Boeg & Kroos zijn aanvullende middelen noodzakelijk. Daarnaast zijn in 2008 aanvullende middelen noodzakelijk om knelpunten (zie onderstaand) op te lossen en om BJZ in staat te stellen zijn verantwoordelijkheid daadwerkelijk waar te maken.

Schets huidige situatie

Mede als gevolg van de hoge kosten van de fusie in 2004, stond BJZ indertijd aan de rand van een faillissement. Gevolg hiervan is dat BJZ tot op heden geen weerstandsvermogen en geen eigen vermogen heeft kunnen opbouwen.

Het budget van BJZ is op te splitsen in 2 verschillende bronnen; de justitietaken en vws-taken. Ten eerste de justitietaken. Voor deze taken zijn producten en prijzen vastgesteld (pxq). Bij wijziging van een product vindt aanpassing plaats. Stijging van de vraag wordt in het jaar volgend op het lopende jaar vergoed (de zogenaamde t-1 systematiek). Bij extreme stijging van de vraag is -mits begroot - een hardheidsclausule mogelijk om het lopende jaar extra middelen te verkrijgen. Daadwerkelijke toepassing van de hardheidsclausule is echter elk jaar onzeker en dekt meestal niet de daadwerkelijke vraagstijging. Over het jaar 2006 is bijvoorbeeld ca. 75 % van de vraagstijging gecompenseerd via de hardheidsclausule.

Voor de vws-taken is het budget historisch bepaald. Het oorspronkelijke budget van voor de invoering van de Wet op de jeugdzorg is bepalend voor de huidige financiering. Het budget is in de loop van de jaren hetzelfde gebleven, terwijl wel nieuwe eisen zijn / worden gesteld. In vergelijking met andere provincies wordt de provincie Grote-Provincie lager gefinancierd.

De provincie Grote-Provincie ontvangt EU 27,- per gewogen jeugdige, terwijl het landelijke gemiddelde EU 30,- is. Per jaar scheelt dit ca. f: 2 miljoen.

Landelijk wordt gewerkt aan een nieuwe bekostigingssystematiek. De invoering hiervan is door het rijk al enkele malen vooruitgeschoven en wordt nu voorzien per 1 januari 2009.

Het VWS-budget wordt jaarlijks gecompenseerd voor prijsstijgingen. De hoogte van de prijscompensatie is echter onvoldoende om de daadwerkelijke prijsstijging te compenseren (over de afgelopen jaren per jaar ca. 1 % compensatie). Gevolg is een steeds schralere vergoeding. Tot nu toe wordt de groei in de vraag naar de diensten van BJZ niet gefinancierd, uitgezonderd incidentele aanvullende financiering voor het Advies- en meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Financiële knelpunten BJZ

Als gevolg van vorenstaande heeft BJZ te maken met de volgende specifieke knelpunten:

- Ontbreken van weerstandsvermogen;
- Ontbreken van eigen vermogen;
- Prijscompensatie voor inflatie is te laag, als gevolg waarvan investeringen onder druk komen te staan;
- Stijging van de vraag wordt niet altijd gefinancierd;
- Door het ontbreken van een pxq-financiering bij de vws-taken, worden producten (bv casemanagement) niet altijd gefinancierd;
- Elke tegenvaller moet extra gefinancierd worden door de provincie;
- Door lagere dan gemiddelde financiering staat aanbod permanent onder druk wat kan leiden tot een verschraling van inzet BJZ, terwijl eisen die gesteld worden aan BJZ stijgen.

Extra benodigde financiering 2008

Uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport van Boeg & Kroos en het oplossen van de bestaande financiële problematiek, vraagt extra financiële inzet in 2008 en verder. In de rapportage van Boeg & Kroos wordt een schatting gegeven van ca. EU 2,5 miljoen. Omdat Boeg & Kroos geen rekening houdt met bepaalde kostenposten (zoals de kosten voor de inzet van het eigen personeel van Bureau jeugdzorg, analyseren, herinrichten van processen en opstellen procesbeschrijvingen), wordt voor 2008 een bedrag van £ 3.3 miljoen voorzien voor de implementatie. Totale implementatie zal naar schatting £ 5,3 miljoen vergen (2007: EU 0,5 miljoen, 2008 EU 3,3 miljoen en 2009 1,5 miljoen). De implementatiekosten in 2007 kunnen worden opgevangen binnen de huidige begroting (begrotingsproduct 07.02 Jeugd).

Naast de implementatiekosten van rapport Boeg & Kroos, worden voor Bureau jeugdzorg de volgende extra kosten voorzien in 2008;

- Nieuwe aanpak spoedeisende hulp: EU 0,5 miljoen
- Gelijk trekken bedrag per gewogen jeugdige: EU 2.5 miljoen
- Groei justitietaken EU 0.6 miljoen
- Implementatie Delta-methodiek EU 2.0 miljoen

Totaal benodigd in 2008 voor BJZ	EU 51.880.000,-
Beschikbaar 2008 voor BJZ (obv huidige begroting)	EU 42.930.000,-
Tekort	EU 8.950.000,-

Vervolgstappen

De volgende acties zijn / worden door ons ondernomen:

- 1) Bureaujeugdzorg is opdracht gegeven per direct te starten met de uitvoering van het verbeterplan. Voor de uitvoering zal BJZ in 2007 een aanvullende subsidie ontvangen van EU 500.000,-. Dit kan worden opgevangen binnen de huidige begroting;

- 2) De uitvoering van het verbeterplan zal als subsidievoorwaarde worden gesteld. Tevens zal worden opgenomen dat nader te bepalen onderdelen van het verbeterplan, niet kunnen worden vastgesteld dan nadat de provincie over de inhoud is gehoord. Hierbij wordt met name gedacht aan de missie, het strategisch beleidsplan en het besturingsmodel.
- 3) Wij zullen de voortgang van het verbeterplan aan uw commissie rapporteren via de bestuursrapportages.
- 4) De kosten voor de uitvoering van het verbeterplan in 2008 en 2009 zullen betrokken moeten worden bij de uitwerking van het bestuursakkoord.

Vraag

Kunt u instemmen met de vorenstaand weergegeven vervolgstappen?

Prov-Hoofdstad, ii augustus 2007

Gedeputeerde Staten van Grote-Provincie